

udrugahrvatskihsudskihsavjetnikaivježbenika

**PRIJEDLOG UDRUGE HRVATSKIH SUDSKIH SAVJETNIKA I
VJEŽBENIKA (UHSSV) ZA POVEĆANJE PLAĆA SUDSKIH
SAVJETNIKA**

Zagreb, rujan 2018.

SADRŽAJ

PRIJEDLOG UDRUGE HRVATSKIH SUDSKIH SAVJETNIKA I VJEŽBENIKA (UHSSV) ZA POVEĆANJE PLAĆA SUDSKIH SAVJETNIKA

1. Uvod	1
2. Vrste poslova koje obavljaju sudski savjetnici na sudovima i njihove ovlasti	2
2.1. Poslovi koje obavljaju sudski savjetnici – sudjelovanje u suđenju (u prvom stupnju)	3
2.2. Poslovi koje obavljaju sudski savjetnici – sudjelovanje u suđenju (u drugom stupnju – žalbeni postupak i u postupku u povodu izvanrednih pravnih lijekova)	5
2.3. Poslovi koje obavljaju sudski savjetnici – poslovi sudske uprave	9
2.4. Zaključak	10
3. Broj sudskih savjetnika na sudovima u Republici Hrvatskoj	11
4. Opseg poslova koje obavljaju sudski savjetnici	12
4.1. Opseg poslova koje obavljaju sudski savjetnici – sudovi prvog stupnja	13
4.2. Opseg poslova koje obavljaju sudski savjetnici – sudovi drugog stupnja	14
4.3. Zaključak	15
5. Pravni položaj sudskih savjetnika	16
6. Stalna tendencija povećanja opsega poslova i ovlasti sudskih savjetnika	17
7. Plaće sudskih savjetnika	18
7.1. Prednosti povećanja plaća sudskih savjetnika za pravosudni sustav	20
7.2. Zaključak	21
8. Prijedlog uređenja plaća sudskih savjetnika	21

1. Uvod

Sudski savjetnici, sukladno čl.121.st.2. Ustava Republike Hrvatske, sudjeluju u obavljanju sudbene vlasti. Polazeći od ovako određene ustavne uloge i djelovanja sudskih savjetnika u djelovanju sudbene vlasti u cjelini, ovaj prijedlog usmjeren je na jedan od ključnih čimbenika položaja sudskih savjetnika – platni sustav koji se primjenjuje na sudske savjetnike. Uvažavajući postojeće normativno i faktično stanje, kao i planirano povećanje opsega poslova i sudskih savjetnika, smatramo opravdanim i nužnim inzistirati na normativnim promjenama u cilju povećanja plaća sudskih savjetnika. S tim u vezi, ukazuje se na niz bitnih elemenata koji definiraju rad i pravni položaj sudskih savjetnika, a koji su od značaja za predložene promjene platnog sustava. U prijedlogu se najprije daje prikaz poslova koje obavljaju sudski savjetnici, općenito i po pojedinim stupnjevima sudovanja. Nakon toga se iznose podaci o broju sudskih savjetnika i opsegu poslova koje obavljaju, kako bi se ukazalo na značaj koji sudski savjetnici imaju za uredno i učinkovito obavljanje sudbene vlasti. Zatim se naglašava postojanje stalno prisutne tendencije povećanja poslova i ovlasti sudskih savjetnika, čime se potvrđuje orijentacija upravljačkih struktura prema daljnjem rasterećenju pravosudnih dužnosnika na način da značajan opseg poslova obavljaju sudski savjetnici. Na kraju se iznose ključni elementi pravnog položaja sudskih savjetnika, prijedlozi za povećanje plaća i prednosti koje iz navedenog proizlaze za pravosudni sustav, uz prikaz sadašnjeg i predloženog platnog sustava sudskih savjetnika.

Uvodno je bitno naglasiti da u sudbenom sustavu više od jedne četvrtine rješavatelja sudskih predmeta čine sudski savjetnici, uz stalnu tendenciju povećanja njihovog broja i poslova koji obavljaju, pri čemu ovakve tendencije nisu praćene odgovarajućim poboljšanjima u platnom sustavu na svim razinama savjetništva, a koja bi na primjeren način nagrađivale formalno i profesionalno obrazovanje, odgovornost i opterećenje sudskih savjetnika u svakodnevnom radu. Upravo suprotno, 2013. plaće sudskih savjetnika su smanjene.

2. Vrste poslova koje obavljaju sudski savjetnici na sudovima i njihove ovlasti

Ustav Republike Hrvatske¹ u čl.121.st.2. propisuje da, uz suce porotnike, **u suđenju sudjeluju sudski savjetnici** u skladu sa zakonom. Ustav RH određuje sudske savjetnike kao ustavnu kategoriju osoba koje sudjeluju u suđenju, ali ne određuje pobliže što se ima smatrati sudjelovanjem u suđenju niti propisuje ovlasti sudskih savjetnika.

Zakon o sudovima (ZS)² pobliže propisuje na koji način sudski savjetnici sudjeluju u suđenju. Zakon o sudovima u čl.110.st.1. i čl.110.st.6. propisuje da **sudski savjetnici, viši sudski savjetnici i viši sudski savjetnici – specijalisti³ sudjeluju u suđenju na način da su ovlašteni:**

- **samostalno provoditi sudske postupke,**
- **ocjenjivati dokaze,**
- **utvrđivati činjenice,⁴**
- **u drugostupanjskom postupku i postupku po izvanrednim pravnim lijekovima izvještavaju o stanju spisa i pripremaju nacrt odluke.**

---

¹ Narodne novine broj: 56/1990, 135/1997, 113/2000, 28/2001, 76/2010 i 5/2014.

² Narodne novine broj: 28/2013, 33/2015, 82/2015, 82/2016 i 67/2018.

³ Radno mjesto višeg sudskog savjetnika – specijalista uvedeno je Zakonom i izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (Narodne novine broj: 67/2018) koji stupa na snagu 01.01.2019.

⁴ Na temelju tako provedenog postupka sudski savjetnik, viši sudski savjetnik i viši sudski savjetnik – specijalist podnosi sucu, kojeg na to ovlasti predsjednik suda, nacrt na temelju kojeg sudac donosi odluku (čl.110.st.2. ZS) Ako ne prihvati nacrt koji mu je podnio sudski savjetnik, viši sudski savjetnik odnosno viši sudski savjetnik – specijalist sudac će sam provesti postupak (čl.110.st.3. ZS).

2.1. Poslovi koje obavljaju sudski savjetnici – sudjelovanje u suđenju (u prvom stupnju):

- **u parničnim postupcima** u sporovima za isplatu novčane tražbine ili naknadu štete u kojima vrijednost predmeta spora ne prelazi 100.000,00 kuna te u trgovačkim sporovima u kojima vrijednost predmeta spora ne prelazi 500.000,00 kuna – **sporovi o isplati i naknadi štete**,
- **u radnim sporovima** proizašlim iz kolektivnih ugovora – **kolektivni radni sporovi**,
- **u upravnim sporovima** u kojima se odlučuje o tužbama u predmetima koji se rješavaju na temelju pravomoćne presude donesene u oglednom sporu, o tužbama protiv postupanja ili zbog propuštanja postupanja javnopravnog tijela i u upravnim sporovima u kojima vrijednost predmeta spora ne prelazi 100.000,00 kuna,
- **u ovršnim postupcima** – sudski savjetnici samostalno provode sudski postupak bez ograničenja određenog vrijednošću predmeta spora,⁵
- **u ostavinskim postupcima** – provode ostavinske postupke,⁶ sastavljaju sudske oporuke, proglašavaju oporuke, pohranjuju oporuke, uzimaju nasljedničke izjave,
- **u zemljišnoknjižnim postupcima**⁷ – donose rješenja u redovnom zemljišnoknjižnom postupku, provode sve radnje u pojedinačnim ispravnim postupcima, provode sve radnje u postupku povezivanja zemljišne knjige (ZK) i knjige položenih ugovora (KPU), provode sve radnje u postupku osnivanja/obnove/dopune zemljišne knjige (vode rasprave za sastavljanje uložaka te odlučuju o prijavama za upis u ispravnom postupku),

---

⁵ Ovrha radi naplate novčane tražbine: ovrha na pokretninama, nekretninama, motornom vozilu, novčanoj tražbini, vrijednosnom papiru, odlučivanje po prigovoru od javnog bilježnika, odlučivanje u povodu pravnih sredstava ovršenika u postupku izravne naplate.

Ovrha radi ostvarenja nenovčane tražbine: sudski penali, ovrha radi predaje i isporuke pokretnina, radi ispražnjenja i predaje nekretnina (u posjed), radi vraćanja na rad odnosno službu, ovrha diobom stvari, ovrha radi ostvarenja tražbine na radnju, trpljenje ili nečinjenje.

Postupci osiguranja: prisilnim zasnivanjem založnog prava na nekretnini, prethodnom ovrhom, prethodnim mjerama, privremenim mjerama i dr.

⁶ Zakon o nasljeđivanju (Narodne novine broj: 48/2003, 163/2003, 35/2005, 127/2013 i 33/2015 – ZN) u čl.176.st.2. propisuje da ostavinski postupak u općinskom sudu provodi sudac ili sudski savjetnik.

⁷ Zakon o zemljišnim knjigama (Narodne novine broj: 91/1996, 68/1998, 137/1999, 114/2001, 100/2004, 107/2007, 152/2008, 126/2010, 55/2013, 60/2013 i 108/2017 – ZZK).

- **u izvanparničnim postupcima**⁸ – provode postupak osiguranja dokaza, priznanja strane sudske odluke, pružanja pravne pomoći i međunarodne pravne pomoći, otvaranja sefa,
- **u skraćenim stečajnim postupcima**⁹ – provode skraćeni stečajni postupak i donose odluke,
- **stečaj potrošača**¹⁰ – provode jednostavan postupak stečaja potrošača i donose odluke,
- **u registarskim postupcima,**
- **u prekršajnim postupcima** – provode sve prekršajne postupke pokrenute u povodu počinjenja prekršaja iz područja gospodarstva, javnog reda i mira i prometa bez ikakvih ograničenja vezano uz vrstu i visinu kazne (novčana kazna ili kazna zatvora) te donose odluke u navedenim vrstama predmeta; provode sve potrebne postupovne radnje do ulaganja spisa predmeta u arhiv (upućivanje predmeta na izvršenje) i donose odluku o arhiviranju predmeta; provode radnje pružanja pravne pomoći (zamolbeno saslušanje i dr.),
- **u kaznenim postupcima,**
- **o troškovima sudskih postupaka.**

---

⁸ Osim u postupcima oduzimanja poslovne sposobnosti, razvrgnuća suvlasničke zajednice, uređenja međa i postupcima prema Obiteljskom zakonu.

⁹ Stečajni zakon (Narodne novine broj: 71/2015 i 104/2017 – SZ) u čl.435. propisuje da su sudski savjetnici ovlaštteni provoditi skraćeni stečajni postupak i donositi odluke (osim o obustavi skraćenog stečajnog postupka). Odluku o obustavi skraćenog stečajnog postupka donosi sudac na pisani prijedlog sudskog savjetnika.

¹⁰ Protiv rješenja sudskog savjetnika dopuštena je žalba o kojoj odlučuje sudac pojedinac (čl.436. SZ).
¹⁰ Zakon o stečaju potrošača (Narodne novine broj: 100/15 i 67/2018 – ZSP) u čl.79.s. propisuje da su sudski savjetnici ovlaštteni su provoditi jednostavni postupak stečaja potrošača i donositi odluke.

2.2. Poslovi koje obavljaju sudski savjetnici – sudjelovanje u suđenju (u drugom stupnju – žalbeni postupak i u postupku u povodu izvanrednih pravnih lijekova):

- sudski savjetnici u drugostupanjskom postupku i postupku po izvanrednim pravnim lijekovima **izvještavaju o stanju spisa i pripremaju nacrt odluke.**¹¹

Općenita formulacija: „izvještavanje o stanju spisa i pripremanje nacrta odluke“, podrazumijeva **obrađivanje čitavog spisa predmeta, proučavanje sudske prakse, izvještavanje suca mentora o stanju spisa i raspravljanje o spisu** (sa sucem mentorom). Nakon svega navedenog sudski savjetnik o stanju spisa izvještava na sjednici vijeća, a vijeće donosi odluku. Na temelju odluke vijeća sudski savjetnik izrađuje nacrt čitave odluke i spis predmeta s nacrtom odluke dostavlja sucu mentoru na pregled i potpis.

Predmeti se sudskim savjetnicima u drugom stupnju – žalbeni postupak, dodjeljuju neposredno (sudski savjetnik se vodi kao rješavatelj pojedinog predmeta), dok se u postupku u povodu izvanrednih pravnih lijekova dodjeljuju posredno – putem suca mentora (sudac mentor se vodi kao rješavatelj pojedinog predmeta).

Poslovi sudjelovanja u suđenju u drugom stupnju i u postupcima u povodu izvanrednih pravnih lijekova prikazani su detaljnije u narednim odlomcima.

2.2.1. Poslovi koje obavljaju sudski savjetnici na županijskim sudovima i visokim specijaliziranim sudovima

Sudski savjetnici na **građanskim odjelima županijskih sudova** obavljaju sljedeće poslove:

- izrađuju drugostupanjske odluke u svim sporovima male vrijednosti,
- izrađuju drugostupanjske odluke u parničnim postupcima radi isplate i radi naknade štete u kojima je vrijednost predmeta spora do 100.000,00 kuna,
- izrađuju drugostupanjske odluke u svim ovršnim postupcima,

---

¹¹ Čl.110.st.6. Zakona o sudovima.

- izrađuju drugostupanjske odluke u svim predmetima u kojima je žalba izjavljena protiv prvostupanjske procesne odluke (bez obzira na vrstu spora),
- izvještavaju o stanju spisa na sjednici vijeća,
- pomažu u radu sucima u vijeću,
- rade u Centrima sudske prakse i aplikaciji SupraNova (unose, indeksiraju i odobravaju anonimizaciju odluka),
- na pristiglim prvostupanjskim predmetima označavaju odgovarajuće drugostupanjske upisnike.

Sudski savjetnici na **kaznenim odjelima županijskih sudova** obavljaju sljedeće poslove:

- izvještavaju o stanju spisa na sjednici vijeća i pripremaju nacрте odluka neovisno o težini i hitnosti predmeta,
- izvještavaju o stanju spisa na sjednici vijeća i izrađuju odluke u istražnozatorskim postupcima, postupcima izvršenja kazne zatvora, postupcima oštećenika kao tužitelja, postupcima priznanja strane sudske odluke, postupcima izručenja, postupcima pružanja međunarodne pravne pomoći, postupcima suđenja u odsutnosti i dr.,
- obavljaju poslove zapisničara u vijeću.

Sudski savjetnici na **Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske** obavljaju sljedeće poslove:

- izvještavaju o stanju spisa na sjednici vijeća i pripremaju nacрте odluka,
- samostalno proučavaju spise, odgovarajuće propise, sudsku praksu i pravnu literaturu uz konkretan spis,
- podnose referate na sjednici vijeća,
- pišu zapisnike na sjednici vijeća u svojstvu zapisničara,
- prate pravne propise i literaturu, prema potrebi sudjeluju u izradi izvještaja i analiza iz odgovarajućeg pravnog područja,

- na poslovima evidencije sudske prakse pregledavaju odluke vijeća i prate da li su u skladu sa sadržajem spisa, zauzetim i evidentiranim shvaćanjima i stajalištima,
- prema potrebi pripremaju referat o spornom pitanju radi razmatranja na sjednici sudaca,
- u obliku sentence evidentiraju zauzeta stajališta koja su važna radi ujednačavanja sudske prakse, vrše selekciju i obradu sentenci radi uvrštenja u časopis suda "Izbor odluka Visokog upravnog suda Republike Hrvatske",
- daju potrebne podatke kod izvještaja o radu suda, obavljaju konzultacije s referentima, pružaju na uvid referentima evidentiranu sudsku praksu, propise i dostupnu literaturu.

Sudski savjetnici na **Visokom prekršajnom sudu Republike Hrvatske** (neovisno o odjelu na koji su raspoređeni) obavljaju sljedeće poslove:

- izvještavaju o stanju spisa na sjednici vijeća i pripremaju nacрте odluka neovisno o težini i hitnosti predmeta (npr. u predmetima u kojima je izrečena kazna zatvora i u predmetima u kojima je izrečena novčana kazna u iznosu 80.000,00 kuna ili veća)
- pripremaju nacрте odluka u predmetima u kojima je određen supletorni zatvor, a od dodjele kojih su suci izuzeti,
- pripremaju i izrađuju odluke u predmetima u kojima je nastupila zastara,
- obavljaju poslove zapisničara u vijeću.

Sudski savjetnici na **Visokom trgovačkom sudu Republike Hrvatske** obavljaju sljedeće poslove:

- izvještavaju o stanju spisa na sjednici vijeća i pripremaju nacрте odluka u svim ostalim predmetima neovisno o težini i hitnosti predmeta,
- izrađuju drugostupanjske odluke u svim tzv. "manje složenim predmetima" (sporovi koji se odnose na isplatu raznih režijskih troškova, regresni zahtjevi HZZO – a i HZMO – a protiv osiguravajućih društava i poslodavaca i sl.),
- izrađuju drugostupanjske odluke u svim skraćenim stečajnim postupcima,
- izrađuju drugostupanjske odluke u svim ovršnim postupcima,

- samostalno proučavaju spise, odgovarajuće propise, sudsku praksu i pravnu literaturu vezanu uz konkretan predmet,
- rade na indeksiranju sudskih odluka,
- rade na pripremanju sentenci za "Izbor odluka Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske".

2.2.2. Poslovi koje obavljaju sudski savjetnici na Vrhovnom sudu Republike Hrvatske

Sudski savjetnici na **Gradanskom odjelu Vrhovnog suda Republike Hrvatske** obavljaju sljedeće poslove:

- izvještavaju o stanju spisa na sjednici vijeća i pripremaju nacrt odluka bez ograničenja određenog vrijednošću predmeta spora u postupcima po izvanrednim pravnim lijekovima u parničnom i izvanparničnom postupku: revizija (tzv. redovna i izvanredna) te u upravnom sporu (zahtjev za izvanredno preispitivanje zakonitosti pravomoćne presude),
- u postupcima u povodu sukoba nadležnosti pripremaju nacrt odluke,
- u postupcima u povodu određivanja mjesne nadležnosti od višeg suda (tzv. nužna i svrhovita delegacija) pripremaju nacrt odluke,
- pomažu u radu sucima u vijeću,
- prate, proučavaju i bilježe sudsku praksu,
- kontroliraju odluke, indeksiraju ih i šalju na objavu putem interneta.

Sudski savjetnici na **Kaznenom odjelu Vrhovnog suda Republike Hrvatske** obavljaju sljedeće poslove:

- izvještavaju o stanju spisa na sjednici vijeća i pripremaju nacrt odluke u istražnozatvorskim predmetima i kaznenim predmetima,
- izvještavaju o stanju spisa na sjednici posebnih vijeća i pripremaju nacrt odluke u predmetima u kojima se odlučuje o stegovnoj (disciplinskoj) odgovornosti odvjetnika i javnih bilježnika,

- obavljaju poslove zapisničara u vijeću,
- evidentiraju predmete: istražnozatvorske, delegacije, uvjetne otpuste i odbačaje u predmetima zahtjeva za izvanredno preispitivanje pravomoćne presude,
- kontroliraju odluke, indeksiraju ih i šalju na objavu putem interneta.

2.3. Poslovi koje obavljaju sudski savjetnici – poslovi sudske uprave

Pored poslova sudjelovanja u suđenju **sudski savjetnici redovito obavljaju i poslove sudske uprave iz čl.29. Zakona o sudovima**, na način da sudjeluju u sljedećim postupcima:

- postupci u povodu predstavki stranaka na rad suda (izrada nacrtu odgovora),¹²
- postupci u povodu zahtjeva za pristup informacijama (izrada nacrtu odluke),¹³
- postupci u povodu zahtjeva za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku (izrada nacrtu odluke),
- postupci prijama službenika u državnu službu (sudjelovanje u radu komisije),
- poslovi glasnogovorništva,¹⁴
- postupci provođenja javne nabave (sudjelovanje u radu komisije),
- postupci nadzora nad urednim obavljanjem poslova prvostupanijskih sudova (pomoć sucima u provođenju postupaka nadzora),¹⁵
- postupci u povodu zahtjeva za izuzeće sudaca (izrada nacrtu odluke),
- vode zapisnike na sjednicama svih sudaca pojedinog suda odnosno na sjednicama odjela (izrada zapisnika),
- po potrebi zamjenjuju tajnika suda u obavljanju poslova sudske uprave.

¹² Svatko ima pravo podnijeti pisano ili usmeno predstavku predsjedniku suda na rad suda ili suca zbog odugovlačenja postupka u kojem je stranka ili ima pravni interes, odnosno zbog nedoličnog ili neprimjerenog ponašanja suca i drugog zaposlenika u službenim odnosima sa strankom koje je suprotno etičkom kodeksu i dobiti odgovor na njih. Predsjednik suda dužan je odgovoriti na predstavku najkasnije u roku od 30 dana od dana njezina zaprimanja (čl.4.st.3. Zakona o sudovima).

¹³ Tijelo javne vlasti obvezno je radi osiguravanja prava na pristup informacijama donijeti odluku kojom će odrediti posebnu službenu osobu mjerodavnu za rješavanje ostvarivanja prava na pristup informacijama – službenik za informiranje (čl.13. Zakona o pravu na pristup informacijama).

¹⁴ Glasnogovornik suda je sudac, sudski savjetnik ili osoba koju odredi predsjednik suda godišnjim rasporedom poslova (čl.42.st.2. Zakona o sudovima).

Glasnogovornik suda daje obavijesti o radu suda u skladu sa Zakonom o sudovima, Sudskim poslovnikom i Zakonom o pravu na pristup informacijama (čl.42.st.4. Zakona o sudovima).

¹⁵ Predsjednik neposredno višeg suda odredit će u pravilu jednom godišnje provođenje nadzora nad urednim obavljanjem poslova sudaca i sudova na području svoje nadležnosti (čl.28.st.1. Zakona o sudovima).

Ovom prilikom Udruga upozorava na neprihvatljivu, ali ustaljenu i gotovo beziznimnu, praksu da se godišnjim rasporedom poslova određuje da sudski savjetnici obavljaju i poslove sudske uprave. Radi se o poslovima bez kojih sudovi u Republici Hrvatskoj ne bi mogli normalno funkcionirati, a za obavljanje kojih na sudovima gotovo redovito ne postoji dovoljan broj službenika odnosno dovoljan broj kvalificiranih službenika. Sudski savjetnici trebali bi na sudovima obavljati poslove sudjelovanja u suđenju, sukladno zakonu, a ne bi trebali obavljati poslove sudskih službenika vezane uz sudsku upravu.

Vezano uz navedenu problematiku Udruga podsjeća na jednu od **preporuka iz Twinning projekta IPA 2009.** – "Profesionalni razvoj savjetnika u pravosudnim tijelima te budućih sudaca i državnih odvjetnika kroz uspostavu samoodrživog sustava obuke" prema kojoj **sudski savjetnici ne bi trebali obavljati poslove sudske uprave.**

2.4. Zaključak

Uzimajući u obzir sve navedene poslove koje obavljaju i sve ovlasti koje im zakon daje može se zaključiti da sudski savjetnici *de iure* sudjeluju u suđenju (kako to propisuje Ustav RH), ali da *de facto* sude odnosno da je njihov rad na predmetima u najvećoj mjeri izjednačen s radom sudaca (u prvom i drugom stupnju – žalbeni postupak i u postupku u povodu izvanrednih pravnih lijekova).¹⁶

Stručno znanje sudskih savjetnika pokazuje se ključnim i zapravo nezamjenjivim u obavljanju poslova sudske uprave. Obavljanje poslova sudske uprave omogućava nesmetan rad sudova odnosno djelovanje pravosudnog sustava u cjelini.

---

¹⁶ Najveća razlika između sudaca i sudskih savjetnika u poslovima koje obavljaju postoji u kaznenoj grani sudovanja u prvom stupnju. Međutim, udio kaznenih predmeta u ukupnom broju predmeta koji se vode pred sudovima u RH (bez zemljišnoknjižnih i registarskih predmeta), ne prelazi 10%. (*Izješće Predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske o stanju sudbene vlasti za 2016. godinu*).

3. Broj sudskih savjetnika na sudovima u Republici Hrvatskoj¹⁷

SUD	SUDSKI SAVJETNICI (SS)	VIŠI SUDSKI SAVJETNICI (VSS)	DRŽAVNA SLUŽBA NA NEODREĐENO (SS) ¹⁸	DRŽAVNA SLUŽBA NA ODREĐENO (SS)	UKUPNO
OPĆINSKI SUDOVI	219	110	111	108	329
TRGOVAČKI SUDOVI	39	16	26	13	55
PREKRŠAJNI SUDOVI	22	24	20	2	46
UPRAVNI SUDOVI	10	1	8	2	11
ŽUPANIJSKI SUDOVI	40	64	33	7	104
VISOKI TRGOVAČKI SUD RH	20	9	17	3	29
VISOKI PREKRŠAJNI SUD RH	6	7	6	/	13
VISOKI UPRAVNI SUD RH	5	11	5	/	16
VRHOVNI SUD RH ¹⁹	1	8	1	/	9
UKUPNO	362	250	227	135	612

¹⁷ Podaci Ministarstva pravosuđa od 27.02.2018. (stanje na dan 31.12.2017.)

¹⁸ Svi viši sudski savjetnici su državni službenici koji su u državnoj službi na neodređeno.

¹⁹ Prema podacima navedenim u Godišnjem rasporedu poslova za 2017. na Vrhovnom sudu Republike Hrvatske:
 - na Gradanskom odjelu VS RH radi 28 sudskih savjetnika (19 sudskih savjetnika i 9 viših sudskih savjetnika) – od navedenog broja 14 sudskih savjetnika je na privremenom premještanju,
 - na Kaznenom odjelu VS RH radi 5 sudskih savjetnika (1 sudski savjetnik i 4 viša sudska savjetnika) – od navedenog broja 1 sudski savjetnik je na privremenom premještanju.

Na svim sudovima Republici Hrvatskoj rade 1802 suca:²⁰ općinski sudovi – 794 suca; prekršajni sudovi – 332 suca; upravni sudovi – 47 sudaca; trgovački sudovi – 114 sudaca; županijski sudovi – 386 sudaca; Visoki prekršajni sud RH – 34 suca; Visoki trgovački sud RH – 34 suca; Visoki upravni sud RH – 23 suca i Vrhovni sud RH – 38 sudaca.

4. Opseg poslova koje obavljaju sudski savjetnici

U 2016. godini na svim sudovima u Republici Hrvatskoj primljeno je 651.166 predmeta, dok je u istoj godini riješeno 679.839 predmeta.²¹ Omjer broja riješenih i primljenih predmeta iznosio je 104,41 %.

Najveći broj neriješenih predmeta odnosi se na građansku granu suđenja,²² tako da su na kraju 2016. godine predmeti građanske grane suđenja, zajedno s predmetima iz nadležnosti trgovačkih sudova činili 72% od ukupnog broja predmeta u radu na kraju kalendarske godine.²³

Sudski savjetnici sudjeluju u suđenju u gotovo svim vrstama predmeta (ovršni, parnični, ostavinski, izvanparnični, zemljišnoknjižni, prekršajni i dr.) te je obzirom na iznesene podatke očigledno da u znatnoj mjeri sudjeluju u rješavanju predmeta. Naime, **omjer sudaca i sudskih savjetnika, kao rješavatelja predmeta, iznosi 3 : 1 uzimajući u obzir ukupan broj sudaca (1802) i sudskih savjetnika (612) u Republici Hrvatskoj.** Međutim, taj omjer se drastično mijenja na visokim specijaliziranim sudovima i na Vrhovnom sudu Republike

²⁰ Podaci Ministarstva pravosuđa od 12.01.2018. (stanje na dan 01.11.2017.)

²¹ Navedeni broj ne obuhvaća zemljišnoknjižne predmete i predmete sudskog registra u 2016. godini.

Zemljišnoknjižni predmeti: primljeno – 447.770 / riješeno – 441.241

Predmeti sudskog registra: primljeno – 140.144 / riješeno – 140.515

Ostavinski predmeti u rješavanju kod javnih bilježnika: primljeno – 55.042 / riješeno – 56.451

(Izvešće Predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske o stanju sudbene vlasti za 2016. godinu, str.8. i 9.).

²² Struktura neriješenih predmeta na kraju 2016. godine (bez zemljišnoknjižnih predmeta i predmeta sudskog registra):

Građanski predmeti – 60%

Prekršajni predmeti – 17%

Trgovački predmeti – 12%

Kazneni predmeti – 8%

Upravni predmeti – 3%

²³ Izvešće Predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske o stanju sudbene vlasti za 2016. godinu, str.11.

Hrvatske, na kojima omjer sudaca i sudskih savjetnika, kao rješavatelja predmeta, iznosi gotovo 1 : 1.

4.1. Opseg poslova koje obavljaju sudski savjetnici – sudovi prvog stupnja

Budući da u ukupnom broju sudskih postupaka koji se vode u Republici Hrvatskoj znatan dio otpada na ovršne predmete, tj. od svih sudskih predmeta u građanskoj grani sudovanja u znatnoj mjeri su zastupljeni ovršni predmeti, na toj vrsti predmeta prikazat ćemo količinu poslova koje obavljaju sudski savjetnici i njihov značaj u ukupnom djelovanju sudbenog sustava.

U 2016. godini na općinskim sudovima je **primljeno 130.644 ovršnih predmeta** u odnosu na 98.655 svih vrsta parničnih predmeta. U istoj godini je **riješeno 134.156 ovršnih predmeta.**²⁴

Znatan broj sudskih savjetnika (na sudovima prvog stupnja)²⁵ raspoređen je na ovršne i izvanparnične odjele općinskih sudova na kojima rješava ovršne predmete:²⁶

- na ovršnom i izvanparničnom odjelu **Općinskog građanskog suda u Zagrebu** raspoređeno je **32 sudska savjetnika i 13 sudaca,**
- na ovršnom i izvanparničnom odjelu **Općinskog suda u Puli** raspoređeno je **27 sudskih savjetnika i 9 sudaca,**
- na ovršnom i izvanparničnom odjelu **Općinskog suda u Splitu** na ovršnom i izvanparničnom odjelu raspoređeno je **26 sudskih savjetnika i 8 sudaca,**
- na ovršnom i izvanparničnom odjelu **Općinskog suda u Rijeci** raspoređeno je **15 sudskih savjetnika i 5 sudaca,**
- na ovršnom i izvanparničnom odjelu **Općinskog suda u Novom Zagrebu** raspoređeno je **10 sudskih savjetnika i 9 sudaca,**

---

²⁴ *Izvešće Predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske o stanju sudbene vlasti za 2016. godinu, str.78.*

²⁵ Na svim općinskim sudovima u Republici Hrvatskoj raspoređeno je 329 sudskih savjetnika, što čini više od 50% ukupnog broja sudskih savjetnika na svim sudovima.

²⁶ Podaci su preuzeti početkom 2016. s mrežnih stranica sudova na kojima je objavljen godišnji raspored poslova za 2016. godinu ili je na njima naveden broj sudaca i sudskih savjetnika koji su raspoređeni na ovršne i izvanparnične odjele općinskih sudova.

- na ovršnom i izvanparničnom odjelu **Općinskog suda u Osijeku** raspoređeno je **5 sudskih savjetnika i 2 suca,**
- na ovršnom i izvanparničnom odjelu **Općinskog suda u Varaždinu** raspoređeno je **5 sudskih savjetnika i 3 suca,**
- na ovršnom i izvanparničnom odjelu **Općinskog suda u Zadru** raspoređena su **3 sudska savjetnika i 2 suca.**

Iz navedenih podataka (broj sudskih savjetnika raspoređenih na ovršne i izvanparnične odjele u odnosu na broj sudaca) proizlazi da **sudski savjetnici odrađuju između polovine (1/2) i dvije trećine (2/3) poslova na ovršnim odjelima većih općinskih sudova te da su u tom smislu najbrojniji rješavatelji ovršnih predmeta.**

Također, sudski savjetnici raspoređeni su i na druge sudske odjele prvostupanjskih sudova – parnični odjeli općinskih i trgovačkih sudova, na kojima u znatnoj mjeri sudjeluju u rješavanju navedenih vrsta predmeta. Primjerice, na parničnom odjelu **Općinskog građanskog suda u Zagrebu**, 2016. godine, bilo je raspoređeno je **26 sudskih savjetnika i 84 sudaca.**²⁷

4.2. Opseg poslova koje obavljaju sudski savjetnici – sudovi drugog stupnja

U 2016. godini na županijskim sudovima je **primljeno 65.720 građanskih predmeta drugog stupnja, dok ih je riješeno 68.093.**²⁸

Budući da je na svim županijskim sudovima u Republici Hrvatskoj raspoređeno više od 100 sudskih savjetnika, od kojih je velika većina raspoređena na građanske odjele, očito je da **sudski savjetnici (koji čine 1/4 ukupnog broja rješavatelja predmeta na županijskim sudovima)**²⁹ **rješavaju znatan broj građanskih predmeta (u drugom stupnju).**

²⁷ U 2016. godini na Općinskog građanskog suda u Zagrebu riješeno je 28.577 parničnih predmeta od ukupno 118.242 riješena parnična predmeta na svim općinskim sudovima u Republici Hrvatskoj. (*Izvešće Predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske o stanju sudbene vlasti za 2016. godinu, str.86.*)

²⁸ *Izvešće Predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske o stanju sudbene vlasti za 2016. godinu, str.90.*

²⁹ Na svim županijskim sudovima u Republici Hrvatskoj radi 386 sudaca. (*Podaci Ministarstva pravosuđa od 12.01.2018. (stanje na dan 01.11.2017.)*)

U 2016. godini na Visokom trgovačkom sudu Republike Hrvatske **primljeno je 8.677, dok ih je riješeno 12.707.**³⁰

U 2016. godini na Visokom prekršajnom sudu Republike Hrvatske **primljeno je 13.809, dok ih je riješeno 17.453.**³¹

U 2016. godini na Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske **primljeno je 5.017, dok ih je riješeno 4.327.**³²

Na visokim specijaliziranim sudovima još je više izražen opseg poslova koji obavljaju sudski savjetnici u drugom stupnju. Naime, na navedenim sudovima broj sudskih savjetnika (u odnosu na broj sudaca)³³ je veći od onog na svim prvostupanjskim sudovima.³⁴ Iz navedenog proizlazi da sudski savjetnici na svim visokim specijaliziranim sudovima rješavaju znatan broj predmeta (u drugom stupnju).

4.3. Zaključak

Polazeći od broja sudskih savjetnika u odnosu na ukupni broj rješavatelja (savjetnici čini jednu četvrtinu ukupnih kapaciteta sudstva), odnosno broja sudskih savjetnika u odnosu na broj sudaca (jedan savjetnik na tri suca na razini cjelokupnog sustava), te uvažavajući njihovo sudjelovanje u rješavanju predmeta iz svih pravnih područja (građansko, kazneno, upravno i dr.), nedvojbeno se može zaključiti da sudski savjetnici daju bitan i nezamjenjiv doprinos u normalnom i urednom funkcioniranju sudbenog sustava.

---

³⁰ Izvešće Predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske o stanju sudbene vlasti za 2016. godinu, str.105.

³¹ Izvešće Predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske o stanju sudbene vlasti za 2016. godinu, str.70.

³² Izvešće Predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske o stanju sudbene vlasti za 2016. godinu, str.111.

³³ Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske – 34 suca i 13 sudskih savjetnika.

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske – 34 suca i 29 sudskih savjetnika.

Visoki upravni sud Republike Hrvatske – 23 suca i 16 sudskih savjetnika.

³⁴ Na svim prvostupanjskim sudovima u Republici Hrvatskoj radi 1287 sudaca i 441 sudski savjetnik.

5. Pravni položaj sudskih savjetnika

Unatoč činjenici da *de iure* sudjeluju u suđenju odnosno da *de facto* sude, **sudski savjetnici smatraju se državnim službenicima** (jednako kao i državni službenici u poreznoj upravi, policiji, ministarstvima i sl.). U tom smislu na sudske savjetnike primjenjuje se Zakon o državnim službenicima³⁵ glede prijma u državnu službu, rasporeda na radno mjesto, klasifikacije radnih mjesta, plaće, premještaja, odgovornosti za povredu službene dužnosti, napredovanja, ocjenjivanja i dr.

Navedeni **pravni položaj sudskih savjetnika potpuno je neprimjeren poslovima koje obavljaju**. Naime, poslovi sudjelovanja u suđenju odnosno suđenje zahtijevaju samostalnost i neovisnost. Štoviše, samostalnost i neovisnost osobe koja sudi pretpostavka je za ostvarenje prava na neovisan i nepristran sud³⁶ zajamčen Ustavom RH. Nasuprot tome, načelo hijerarhijske podređenosti³⁷ je jedno od temeljnih načela na kojima se temelji rad državnih službenika, tj. rad u državnoj službi. Navedeno načelo propisuje da su državni službenici dužni izvršavati naloge čelnika tijela i nadređenih državnih službenika. Posljedično, **načelo hijerarhijske podređenosti u izravnoj je suprotnosti sa funkcijom suđenja odnosno načelom samostalnosti i neovisnosti sudbene vlasti**.

Još jedna od negativnih posljedica činjenice da su sudski savjetnici državni službenici je **značajno ograničena mogućnost napredovanja**. Naime, za razliku od ostalih državnih službenika sudski savjetnici imaju mogućnost (u okviru istog suda) napredovati samo za jedan stupanj. S radnog mjesta sudskog savjetnika na radno mjesto višeg sudskog savjetnika.³⁸ Također, nisu im dostupni položaji kao što je to slučaj kod ostalih državnih službenika. Primjerice, sudski savjetnik ne može biti voditelj odjela, načelnik sektora, ravnatelj uprave ili sl. jer navedeni položaji na sudovima, zbog organizacijskih razloga, naprosto ne postoje.

---

³⁵ Narodne novine broj: 92/2005, 142/2006, 77/2007, 107/2007, 27/2008, 34/2011, 49/2011, 150/2011, 34/2012, 49/2012, 37/2013, 38/2013, 01/2015, 138/2015 i 61/2017.

³⁶ Svatko ima pravo da neovisni i nepristrani sud pravično i u razumnom roku odluči o njegovim pravima i obvezama, ili o sumnji ili optužbi zbog kažnjivog djela (čl.29.st.1. Ustava RH).

³⁷ Čl.7. Zakona o državnim službenicima.

³⁸ Stupanjem na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (Narodne novine broj: 67/2018) 01.01.2019. uvedeno je novo radno mjesto: viši sudski savjetnik – specijalist.

Iz navedenog proizlazi da **pravni položaj sudskih savjetnika nije adekvatan njihovim ovlastima i odgovornosti koju imaju u pravosudnom sustavu.**

6. Stalna tendencija povećanja opsega poslova i ovlasti sudskih savjetnika

Promjene normativnog okvira koje se tiču rada sudskih savjetnika jasno ukazuju na **kontinuitet u povećanju poslova i ovlasti sudskih savjetnika.** U tom pogledu, smatramo da je dovoljno ukazati na recentne promjene pravne regulative u području stečaja potrošača. Člankom 28. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju potrošača³⁹ kojim se, između ostalog, dodaje čl.79.s, propisano je da postupak jednostavnog stečaja potrošača provode sudski savjetnici. Prema navodima predlagatelja, **postupak jednostavnog stečaja potrošača** biti će neophodno provesti u odnosu na veliki broj potencijalnih potrošača (preko 80.000 građana)⁴⁰ koji će zadovoljiti propisane kriterije za provođenje ovog postupka. Dakle, evidentno je da će **sudski savjetnici ponovno biti zaduženi za rješavanje značajnog broja sudskih predmeta** koji će od 1. siječnja 2019. dodatno opteretiti sudove, a što će u konačnici sasvim sigurno dovesti i do daljnjeg povećanja njihovog broja. Uz navedeno, valja ukazati i na najave ministra pravosuđa u pogledu **povećanja ovlasti sudskih savjetnika u ovršnim postupcima.**⁴¹ Prema navedenim najavama, novi Ovršni zakon ovlastio bi sudske savjetnike da samostalno vode i ovršne postupke, slijedom čega valja očekivati **daljnje povećanje poslova i broja sudskih savjetnika u okviru sudbene vlasti.**

---

³⁹ Narodne novine broj: 67/2018. Navedene izmjene i dopune Zakona o stečaju potrošača stupaju na snagu 1. siječnja 2019.

⁴⁰ U obrazloženju prijedloga Zakona (str.2, dio II. Ocjena stanja i osnovna pitanja koja se uređuju zakonom te posljedice donošenja zakona) navodi se da ima 81.046 građana koji su blokirani dulje od tri godine i čiji iznos glavnice duga iznosi do 20.000,00 kuna, što su propisane pretpostavke za pokretanje postupka jednostavnog stečaja potrošača.

⁴¹ <https://www.jutarnji.hr/vijesti/hrvatska/bosnjakovic-novim-zakonom-ovrhe-ponovno-u-nadleznosti-sudova-biljeznici-postaju-sudski-povjerenici/7674492/>